

بیت

شماره: ۱۵۵/۶۸۳۲۲

تاریخ: ۱۳۸۷/۱۱/۲۷

پست: .....

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۳۰۶۴۸ / ۱۱ / ۱۷ صبح
تاریخ ثبت: عصر
اقدام کننده: ۲۷ / ۱۱ / ۸۷

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

عطف به نامه شماره ۸۷/۳۰/۲۹۷۳۴ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۷ و پیرو نامه شماره

۱۵۵/۵۳۶۹۰ مورخ ۱۳۸۷/۹/۲۱ و باتوجه به نامه شماره ۱۸۸۸۰۱ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۳

معاون محترم حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری متن کامل لایحه موافقتنامه کشتیرانی

تجاری- دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب جهت بررسی

و اظهار نظر ارسال می گردد.

علی لاریجانی

لایحه موافقتنامه کشتیرانی تجاری - دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب

ماده واحده - موافقتنامه کشتیرانی تجاری - دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب مشتمل بر یک مقدمه و نوزده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

تبصره - رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجراء مواد (۱۶) و (۱۷) این موافقتنامه الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

لایحه موافقتنامه کشتیرانی تجاری - دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب، که از این پس با عنوان «طرفهای متعاهد» به آنها اشاره خواهد شد، با تصدیق ضرورت توسعه و هماهنگی فعالیتهای کشتیرانی تجاری بین دو کشور به منظور فعال کردن همکاری های دوجانبه در زمینه دریانوردی تجاری براساس برابری و منافع متقابل به شرح زیر توافق نموده اند:

ماده ۱ - تعاریف

از نظر این موافقتنامه:

۱ - اصطلاح «کشتی طرف متعاهد» به هر شناور تجاری اطلاق می شود که مطابق قوانین و مقررات یک طرف متعاهد به ثبت رسیده و تحت پرچم آن تردد نماید یا تحت

اجاره شرکت کشتیرانی آن طرف متعاقد بوده و در زمینه حمل و نقل دریایی بین‌المللی به کار گرفته شده باشد.

این اصطلاح شامل شناورهای زیر نمی‌شود:

الف- کشتیهای جنگی و سایر شناورهایی که در خدمت نیروهای مسلح هستند؛

ب- شناورهای تحقیقاتی (آب‌نگاری، اقیانوس‌شناسی و علمی)؛

پ- شناورهای ماهیگیری؛

ت- شناورهای تفریحی، دولتی، بیمارستانی و سایر شناورهایی که فعالیت‌های غیرتجاری انجام می‌دهند؛

ث- شناورهای با سوخت هسته‌ای؛

ج- کشتیهای غیراستاندارد؛

۲- اصطلاح «خدمه» شامل هر شخصی است که در کشتی هریک از طرفهای متعاقد به کار گمارده شده و تصدی اعمال مربوط به راهبری، عملیات یا نگهداری کشتی را به عهده داشته و نام وی در فهرست خدمه کشتی درج گردیده و دارای مدرک شناسایی دریانوردی مورد اشاره در ماده (۸) این موافقتنامه باشد.

۳- اصطلاح «قلمرو» در مورد هریک از طرفهای متعاقد به مناطق تحت حاکمیت یا صلاحیت آنها اطلاق می‌شود، مگر آن‌که سیاق عبارت به نحو دیگری اقتضا کند.

۴- اصطلاح «مسافر» به شخصی اطلاق می‌شود که بدون آن‌که مستخدم کشتی هریک از طرفهای متعاقد بوده و یا به انجام کاری در آن اشتغال داشته باشد، به وسیله آن کشتی حمل شود و نام وی در لیست مسافران کشتی درج شده باشد.

۵- اصطلاح «بندر» به محلی اطلاق می‌شود که دارای موقعیت و تأسیسات بندری

بوده و به روی کشتیرانی تجاری بین‌المللی باز باشد.

۶- اصطلاح «شرکت کشتیرانی» به معنای شخص حقوقی است که در قلمرو یک طرف متعاقد مطابق قوانین داخلی آن طرف تأسیس و با استفاده از کشتیهای ملکی یا استیجاری خود به حمل و نقل دریایی بین‌المللی اشتغال داشته باشد.

۷- مقامهای صلاحیتدار دریایی عبارتند از:

وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و کشتیرانی)، در جمهوری اسلامی ایران؛

وزارت تجارت دریایی، در پادشاهی مغرب؛

ماده ۲- همکاری

طرفهای متعاقد همه امکانات خود را برای توسعه همکاریهای دوجانبه دریایی در زمینه کشتیرانی تجاری به کار خواهند گرفت. این همکاری شامل موارد زیر نیز می‌باشد.

- تجسس و نجات؛

- جلوگیری و مبارزه با آلودگی دریا به وسیله کشتیها؛

- نظارت بر آمد و شد دریایی؛

- آموزش دریانوردی کارکنان و خدمه؛

- تبادل اطلاعات در زمینه امور دریایی

مشروط بر این که این همکاری در چهارچوب قوانین هر یک از طرفهای متعاقد

و کنوانسیونهای مربوط که طرفهای متعاقد به آن ملحق می‌شوند باشد.

ماده ۳- ارتباط میان سازمانهای مسؤول

طرفهای متعاقد سازمانهای مسؤول فعالیتهای دریایی خود را جهت برقراری

روابط بین خود تشویق و مساعدت خواهند نمود.

ماده ۴- تسهیل حمل و نقل

۱- طرفهای متعاقد توافق نمودند:

الف- کشتیهای خود را به حمل و نقل کالا میان بنادر دوکشور ترغیب و در جهت رفع موانعی که ممکن است از توسعه این حمل و نقل جلوگیری کند، همکاری نمایند؛
ب- از اشتغال کشتیهای طرف متعاقد دیگر به حمل کالا از بنادر آن طرف به بنادر کشورهای ثالث و بالعکس ممانعت به عمل نیاورند. اگر چه خدمات کشتیرانی مسافربری منوط به تصویب طرفهای متعاقد خواهد بود.

۲- مفاد بند (۱) این ماده به حقوق کشتیهایی که تحت پرچم کشورهای ثالث به حمل و نقل تجاری دریایی بین بنادر طرفهای متعاقد و یا بین بنادر یکی از طرفهای متعاقد و بنادر کشور ثالث مبادرت می‌ورزند، خدشه‌ای وارد نخواهد ساخت.

ماده ۵- رفتار ملی

۱- هریک از طرفهای متعاقد نسبت به کشتیهای طرف متعاقد دیگر، محموله‌ها، خدمه و مسافران آنها در موارد زیر همان رفتاری را خواهد داشت که با کشتیهای خود که برای حمل و نقل دریایی بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرند، معمول می‌دارد:
الف- ورود و خروج کشتیها به آبهای سرزمینی، آبهای داخلی و بنادر؛
ب- توقف کشتیها در بنادر، استفاده از بنادر برای عملیات تخلیه و بارگیری و استفاده از تسهیلات بندری؛
پ- سوار و پیاده کردن مسافر؛
ت- استفاده از خدمات مربوط به کشتیرانی تجاری- دریایی و همچنین عملیات مربوط.

۲- مفاد بند (۱) این ماده شامل موارد زیر نخواهد بود:

الف- فعالیتهایی که بر اساس قوانین داخلی هریک از طرفهای متعاقد منحصر به مؤسسات و سازمانهای متبوع آنها است از قبیل کشتیرانی ساحلی (کابوتاژ)؛
ب- مقررات مربوط به پذیرش و اقامت خارجیان در قلمرو هریک از طرفهای متعاقد؛

پ- مقررات مربوط به راهنمایی اجباری کشتیهای خارجی؛

ت- استفاده از بندری که به روی کشتیهای خارجی باز نمی باشد.

ماده ۶- جلوگیری از تأخیر

۱- طرفهای متعاقد در چهارچوب قوانین و مقررات بندری خود و براساس مفاد معاهدات بین المللی اقدامات لازم را برای تسهیل و سرعت بخشیدن به حمل و نقل دریایی و جلوگیری از تأخیرهای غیر ضروری کشتیهای طرف متعاقد دیگر در بندرشان به عمل خواهند آورد.

۲- مفاد بند (۱) این ماده تأثیری بر حق طرفهای متعاقد در اجراء قوانین و مقررات مربوط خود در مورد گمرک، قرنطینه و سایر موارد مربوط به ایمنی شناورها و بندر، جلوگیری از آلودگی دریا، حفاظت از جان انسانها، حمل ایمن کالاهای خطرناک و پذیرش خارجیان نخواهد داشت.

ماده ۷- شناسایی گواهینامه ها

۱- اسناد ثبت و تابعیت کشتیهای هریک از طرفهای متعاقد که براساس مقررات توسط مقامهای صلاحیتدار آن طرف متعاقد صادر شده و نیز گواهینامه های اندازه گیری ظرفیت که به موجب کنوانسیون بین المللی اندازه گیری ظرفیت کشتی مورخ ۱۳۴۸ هجری شمسی برابر با ۱۹۶۹ میلادی صادر شده و سایر اسناد کشتی که با رعایت ضوابط

کنوناسیونهای بین المللی مربوط توسط مقامهای متعاقد صادر و یا مورد شناسایی قرار گرفته، توسط مقامات طرف متعاقد دیگر به رسمیت شناخته خواهد شد.

۲- محاسبه حقوق و عوارض بندری براساس گواهینامه های اندازه گیری ظرفیت مندرج در بند (۱) این ماده انجام خواهد گرفت.

ماده ۸- شناسایی مدارک خدمه

هریک از طرفهای متعاقد مدارک شناسایی خدمه کشتی را که توسط مقامهای صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر صادر و یا به رسمیت شناخته شده است، به رسمیت خواهد شناخت. مدارک شناسایی مزبور به شرح زیر می باشند:

- برای خدمه کشتیهای جمهوری اسلامی ایران: شناسنامه دریانوردی؛

(Seafarer's Identity document)

- برای خدمه کشتیهای مغرب، شناسنامه دریانوردی (Le Livret Maritime)

هرگونه تغییر در مدارک شناسایی هر یک از طرفهای متعاقد از طریق مجاری

دیپلماتیک به اطلاع دیگر طرف متعاقد خواهد رسید.

ماده ۹- اقامت در بندر

اعضاء خدمه یک طرف متعاقد که دارای مدارک شناسایی موضوع ماده (۸) این موافقتنامه می باشند، می توانند جهت اقامت موقت بدون روادید (ویزا) به شهرک یا شهری که بندر در آن واقع شده است برای مدتی که کشتیهای آنها در بندر طرف متعاقد دیگر متوقف می باشند، بروند، مشروط بر این که در هر حال نام این افراد در فهرست خدمه کشتی که به مقامات مربوط بندر ارائه می گردد، ثبت شده باشد. اعضاء بیمار خدمه می توانند برای درمان به ساحل بروند و ممکن است مدت زمان لازم برای چنین درمانی را در بیمارستان بمانند، به علاوه هر یک از طرفهای متعاقد باید تا حد امکان، به خدمه کشتی طرف متعاقد دیگر، مطابق مقررات ملی خود،

کمکهای پزشکی لازم ارائه نماید. در مدت زمانی که این اعضاء خدمه از کشتیهای خود پیاده و سپس به کشتیهایشان بر می گردند، تابع مقررات اداری قابل اجراء در بندر خواهند بود.

ماده ۱۰- عبور و بازگشت خدمه به کشورهای متبوع خود

۱- اعضاء خدمه یک طرف متعاقد که دارای شناسایی موضوع ماده (۸) این موافقتنامه می باشند، مجاز خواهند بود که تا به قلمرو طرف متعاقد دیگر به منظور بازگشت به کشور متبوع، پیوستن به کشتی خود یا برای دلایل دیگر قابل قبول از نظر طرف متعاقد دیگر، پس از انجام تشریفات که توسط قوانین و مقررات مربوط طرف متعاقد دیگر در نظر گرفته شده است، وارد شده، یا از آن خارج شوند یا از قلمرو آن مسافرت نمایند.

۲- هر دو طرف متعاقد توافق می نمایند در صورتی که اعضاء خدمه دارای مدارک شناسایی صادره توسط یکی از طرفهای متعاقد، به شکل مقرر در ماده (۸) این موافقتنامه باشند، برای بازگشت به کشور صادر کننده، دیگر انجام هیچ تشریفات دیگری قطع نظر از ملیت آنها ضرورت نخواهد داشت.

۳- علی رغم مفاد این موافقتنامه، هر یک از طرفهای متعاقد این حق را برای خود محفوظ می دارد که از ورود اعضاء خدمه ای که نامطلوب محسوب می شوند به قلمرو خود و اقامت در آن جلوگیری نماید.

۴- مفاد هر یک از بندهای این ماده بر قیود و شرایط قانونی طرفهای متعاقد درباره ورود و اقامت خارجیان در قلمرو کشور متبوعشان تأثیر نخواهد داشت.

ماده ۱۱- تماس با نمایندگان دیپلماتیک

۱- فرمانده کشتی یک طرف متعاقد یا اعضاء خدمه که از طرف او برگزیده شده‌اند، حق دیدار با نمایندگان رسمی کشور متبوع خود یا نمایندگان شرکت خود را خواهند داشت.

۲- مقامات رسمی، نمایندگان دیپلماتیک و صاحبان کشتی یا نمایندگان آنها از یک طرف متعاقد می‌توانند، ضمن رعایت قوانین و مقررات مربوط لازم‌الاجراء در کشور میزبان، با اعضاء خدمه آن طرف متعاقد تماس گرفته و ملاقات نمایند.

ماده ۱۲- رعایت قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر در قلمرو آن

۱- کشتیهای هر یک از طرفهای متعاقد همچنین کشتی متعلق به شرکتهای کشتیرانی هر یک از طرفهای متعاقد، هنگامی که در قلمرو طرف متعاقد دیگر می‌باشند، تابع قوانین و مقررات طرف متعاقد اخیر خواهند بود.

۲- مسافران و صاحبان کالا باید قوانین و مقررات لازم‌الاجرائی را که در قلمرو هر یک از طرفهای متعاقد ناظر بر ورود، اقامت و عزیمت مسافران و نیز واردات، صادرات و انبار کردن محموله می‌باشد به ویژه مقررات حاکم بر ترک بندر، مهاجرت، گمرک، مالیات و قرنطینه را رعایت نمایند.

ماده ۱۳- کمک و مساعدت

۱- چنانچه کشتی یکی از طرفهای متعاقد در آبهای داخلی یا آبهای سرزمینی طرف دیگر متعاقد با خطر مواجه شود یا دچار سانحه گردد مقامات صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر کلیه اقدامات ممکن را برای نجات و کمک به مسافران، اعضاء خدمه، کشتی و محموله انجام خواهند داد و مراتب را هر چه سریعتر به اطلاع مقامات مربوط طرف متعاقد دیگر خواهند رساند.

۲- کلیه هزینه‌های مربوط به نجات مطابق قوانین و مقررات داخلی کشور نجات دهنده و همچنین کنوانسیون‌های بین‌المللی محاسبه خواهد شد.

۳- چنانچه محموله، تجهیزات، خواربار و سایر اموال که در شرایط اضطراری از کشتی تخلیه شده یا نجات داده شده است، نیاز به انبار شدن موقت در قلمرو طرف متعاقد دیگر داشته باشد، مراتب باید به موقع به اطلاع گمرک جهت اعمال کنترل و نظارت برسد. محموله، تجهیزات، خواربار و اموال مزبور مشمول حقوق گمرکی، سود بازرگانی یا سایر مالیات‌هایی که تنها به دلیل ورود به قلمرو طرف دیگر متعاقد تعلق می‌گیرد، نخواهد شد، به شرط این‌که آنها برای مصرف یا استفاده در آن قلمرو عرضه نشده باشد.

ماده ۱۴- شرکتهای کشتیرانی

شرکتهای کشتیرانی هر یک از طرفهای متعاقد می‌توانند مطابق قوانین، قواعد و مقررات طرف متعاقد دیگر، اقدام به تأسیس دفاتر نمایندگی در قلمرو آن طرف متعاقد نموده و مشغول فعالیت‌های تجاری براساس قوانین، قواعد و مقررات آن طرف شوند.

ماده ۱۵- انتقال آزاد درآمد

هر یک از طرفهای متعاقد طبق قوانین و مقررات ملی خود و بر اساس عمل متقابل حق استفاده، تسعیر و انتقال آزاد درآمد و دیگر عواید ناشی از خدمات کشتیرانی ارائه شده در قلمرو آن طرف متعاقد را به شرکتهای کشتیرانی طرف متعاقد دیگر اعطاء خواهد کرد.

ماده ۱۶- کار گروه (کمیته) مشترک

کار گروه (کمیته) مشترکی متشکل از نمایندگان مقامهای مربوط تشکیل خواهد شد و به تناوب و به شکل ادواری و یا بنا به تقاضای هریک از طرفهای متعاقد در موارد زیر تشکیل جلسه خواهد داد:

الف- بحث، بررسی و اجراء این موافقتنامه؛

ب- انجام مطالعات مشترک در خصوص ارائه خدمات جدید در زمینه حمل و نقل

دریایی؛

پ- حل و فصل اختلافات ناشی از اجراء مفاد این موافقتنامه؛

ماده ۱۷- حل و فصل اختلاف

هرگونه اختلاف ناشی از اجراء این موافقتنامه در کارگروه (کمیته) مشترک حل و فصل خواهد شد. در صورتی که اختلاف مورد نظر در این کارگروه (کمیته) حل و فصل نگردد، مراتب به منظور مذاکره مستقیم به مقامات ذیصلاح ارجاع خواهد شد و اگر مذاکرات مستقیم میان مقامات ذیصلاح نیز نتیجه‌ای در بر نداشته باشد، اختلافات از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۸- عضویت

مفاد این موافقتنامه تأثیری بر حقوق و تعهدات ناشی از عضویت هر یک از طرفهای متعاقد در سازمانها یا کنوانسیونهای بین‌المللی یا منطقه‌ای نخواهد داشت.

ماده ۱۹- لازم الاجراء شدن

۱- این موافقتنامه سی روز پس از وصول آخرین اطلاعیه هر یک از طرفهای متعاقد از طریق مجاری دیپلماتیک مبنی بر تأیید انجام کلیه تشریفات قانونی مربوط به لازم الاجراء شدن موافقتنامه، به مورد اجراء گذاشته خواهد شد.

۲- این موافقتنامه برای مدت پنج سال لازم الاجراء باقی خواهد ماند. پس از آن به خودی خود تمدید اعتبار خواهد شد مگر این که هر یک از طرفهای متعاقد اطلاعیه ای کتبی برای فسخ موافقتنامه ارائه نمایند. این موافقتنامه شش ماه پس از اطلاعیه مزبور فسخ خواهد شد.

۳- این موافقتنامه در صورت لزوم با موافقت کتبی طرفهای متعاقد از طریق مجاری دیپلماتیک اصلاح خواهد شد. اصلاحیه نیز همانند موافقتنامه لازم الاجراء خواهد گردید.

برای گواهی مراتب فوق امضاء کنندگان زیر که از سوی دولت متبوع خود به طور مقتضی مجاز می باشند، این موافقتنامه را امضاء کردند.

این موافقتنامه در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی تنظیم شده و همه متون از اعتبار یکسان برخوردار خواهد بود. در صورت بروز اختلاف در تفسیر متون، متن انگلیسی ملاک عمل می باشد.

این موافقتنامه در تهران در تاریخ ۸۶/۱۲/۶ هجری شمسی برابر با ۲۵ فوریه ۲۰۰۸ میلادی به امضاء نمایندگان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب رسید.

از طرف	از طرف
دولت پادشاهی مغرب	دولت جمهوری اسلامی ایران
عبداللطیف معزوز	سید مسعود میرکاظمی
وزیر تجارت خارجی	وزیر بازرگانی

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و نوزده ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سیزدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لاریجانی

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

باسم تعالی
اللهم صل علی محمد و آل محمد

معاون حقوقی و امور مجلس

شماره ۱۸.۸۸.۰۴...
تاریخ
پست ۱۳۸۷ / ۱۱ / ۱۳

جناب آقای مهندس باهنر
نائب رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

سلام علیکم

عطف به نامه شماره ۱۵۵/۵۹۲۹۸ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۶ موضوع ایراد شورای نگهبان در خصوص لایحه «موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب» اعلام می دارد که در ابتدای لایحه مذکور مقدمه توجیهی آن آرایه گردیده و صفحه ۱۲ لایحه زائد بر متون امضاء شده موافقتنامه می باشد که اشتباهاً به همراه موافقتنامه چاپ و ارسال گردیده لذا با عنایت به اضافه بودن مطلب مذکور ضروری است از ضمیمه لایحه حذف گردد. /

~~معاونت حقوقی و امور مجلس~~

رونوشت:

مجلس شورای اسلامی - اداره کل قوانین جهت اطلاع و اقدام مقتضی

۶۵۱۶۲

۸۷/۱۱/۱۲